

AKT

лісопатологічного обстеження лісових насаджень
Словечанського надлісництва Філії «Столичний лісовий офіс»
ДП «Ліси України» на доцільність призначення в них
заходів з поліпшення санітарного стану лісів

21 лютого 2025 року

с. Словечне

Коростенський район Житомирська область

На звернення Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», лист № 3270/40.1.9-2025 від 11.02.2025 року «Щодо обстеження лісових насаджень», згідно п.п. 2 - 6 Санітарних правил в лісах України затверджених постановою КМУ від 27.07.1995 р. № 555 (зі змінами), комісією в складі: провідного інженера-лісопатолога державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі ДСЛП «Київлісозахист») Юрія ДВОРАКІВСЬКОГО, інженера охорони та захисту лісу I категорії відділу охорони і захисту лісів Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Володимира НАЗАРЧУКА, начальника Словечанського надлісництва Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Олега ВОВКА, лісничих Велідницького лісництва Максима ЗЕЛЕНЦОВА, Листвинського лісництва Олександра РУДНИЦЬКОГО, Усівського лісництва Миколи АНДРОСОВИЧА, Кованського лісництва Вадима КОСТЮКА, Сирницького лісництва Руслана ГЕЛІ, Тхоринського лісництва Олексія ГРИБА та помічника лісничого Нагорянського лісництва Василя ТОМЧИШИНА проведено лісопатологічне обстеження окремих лісових насаджень Словечанського надлісництва Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» на доцільність призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів, а саме вибіркової санітарної рубки (далі ВСР) на 2025 рік.

Результати обстеження

Таксаційна характеристика лісових насаджень, що обстежувались, наведена нижче за матеріалами базового лісовпорядкування 2019 року.

Листвинське лісництво

10	65	9.0	9С31БП+ДЗ	67	0.85	1А	25	28	400	4	В2ДС
55	4	7.5	10С3+ДЗ+БП	58	0.80	1Б	26	28	460	4	В2ДС
Разом		16.5									

Кованське лісництво

43	17	0.4	10С3	50	0.80	1А	23	26	390	4	В2ДС
43	20	5.0	10С3+БП	54	0.70	1	20	24	290	4	В3ДС
Разом		5.4									

Кованське (Городецьке) лісництво

20	8	1.5	10С3	46	0.75	1Б	23	24	360	4	С2ГДС
Разом		1.5									

Усівське лісництво

39	2	6.4	10С3	57	0.80	1	19	20	300	4	В2ДС
Разом		6.4									

Сирницьке лісництво

24	26	4.7	10С3+БП	66	0.70	1	23	26	340	4	В3ДС
51	23	4.0	7С33БП	66	0.70	1	22	28	250	4	В2ДС
Разом		8.7									

Тхоринське лісництво

79	14	5.5	10С3+ДЗ+БП	52	0.80	1	20	22	330	4	В2ДС
79	22	7.0	10С3+БП+ДЗ	61	0.80	1	22	26	370	4	В2ДС
93	30	3.7	10С3+БП	76	0.70	1	23	26	340	4	В3ДС
104	6	19.2	4С35БП1ДЗ	71	0.80	1	22	32	260	4	С2ГДС
Разом		35.4									

Нагорянське лісництво

2	3	6.0	10С3+БП	76	0.80	1	25	36	430	3	В3ДС
Разом		6.0									
Всього:		100.5									

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень

Обстежені насадження характеризуються незадовільним лісопатологічним станом – всихання різної інтенсивності. Причинами погіршення лісопатологічного стану є діяльність стовбурових шкідників, враження та прогресування хвороби лісу коренева губка.

Насадження, пошкоджені стовбуровими шкідниками, характеризуються змішаним всиханням соснових деревостанів (наявні як куртини до 0,1 га так і групове та поодиноке всихання). Дерева сосни, що потребують видалення відносяться до дерев IV (відмираючі), V (свіжий сухостій) та VI (старий сухостій) категорій стану (крона дуже ажурна, хвоя світло-зелена або жовтувато-зелена, характеризуються частковим опаданням кори, дерева відпрацьовані стовбуровими шкідниками, хвоя, гілки другого і третього порядків відсутні). Переважаючими видами стовбурових шкідників, які призвели до всихання сосни є лубоїд сосновий малий з відпрацюванням стовбурів дерев сосни в зоні тонкої кори, ходи якого можна спостерігати на поодиноких вивалених деревах з категорії старий сухостій, зламаних вершинах дерев сосни внаслідок бурелому та великий сосновий лубоїд, жердняковий смолюх, синя соснова златка, соснові вусачі (сірий довговусий вусач, рагій ребристий) з відпрацюванням стовбурів дерев сосни в зоні товстої кори. Також внутрішні тканини стовбурів в місцях поширення личинкових ходів

стовбурових шкідників характеризуються наявністю «синяви» яка характерна при поширенні її збудників - офіостомових грибів.

Соснове лісонасадження Велідницького лісництва квартал 5 виділ 3, вражене кореневою губкою, характеризується середнім ступенем інтенсивності прояву хвороби та всиханням групового характеру. Повнота насаджень нерівномірна – наявні вікна малих та середніх розмірів. Крони дерев ажурні (ІІІ (дуже ослаблені) та особливо ІV (вімираючі) категорій стану), приріст знижений, відпад глиці більше норми. Дерева ІV категорії стану (вімираючі) характеризуються окрім ажурності сильного ступеня зміною забарвлення глиці до світлих або бурих тонів, суховершинністю (всиханням до 2/3 крони). Також характеризуються поширенням стовбурових шкідників комплексу родин лубоїдів.

Крім того в обстежених соснових насадженнях спостерігається всихання другорядних порід дерев: берези повислої від трутовика справжнього, бактеріальної водянки, всихання дерев осики та дуба від трутовика несправжнього, дерева дуба відпрацьовані дубовою бронзовою златкою, яка є переносчиком збудника хвороби дуба звичайного трахеомікоз дуба. Такі дерева, які явно відносяться до дерев V (свіжий сухостій) та VI (старий сухостій) категорій стану (гілки другого та третього порядків вдсутні, опадання кори, наявність плодових тіл), потребують виборки при проведенні вибіркових санітарних рубок з залишенням поодиноких дерев для дотримання пункту 26 чинних Санітарних правил в лісах України.

В даних насадженнях має місце нахил стовбурів більше ніж 30 градусів від вертикальної осі, дерев які зависли на поруч ростучі дерева, внаслідок шквальних поривів вітру в попередні роки та дерев природного відпаду. Насадження мають знижений рівень загальної стійкості, що відповідно характеризується утворенням всихаючих дерев та дерев свіжого сухостою. Спостерігається накопичення старого сухостою і валіжника різних термінів давності. Утворенню відмираючих та сухостійних дерев безумовно сприяли посухи в минулі роки, зниження рівня ґрунтових вод, екстремальні короткотривалі метеорологічні умови, тощо). Як наслідок, всі ці процеси привели до підвищення зростання чисельності стовбурових шкідників, в першу чергу таких як: великого соснового лубоїда, соснових вусачів, тощо.

ВИСНОВОК

За результатами виконаного обстеження, з метою поліпшення санітарно стану насаджень Словечанського надлісництва Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», покращення лісопатологічної ситуації та попередження поширення комплексу стовбурових шкідників, комісія визначила ділянки лісу на загальній площі **80,2 га**, що потребують вибіркової санітарної рубки (ВСР) на 2025 рік, зокрема:

Велідницьке лісництво

У кв.5 вид.3 на загальній площі, з інтенсивністю 32 м³/га. Причина пошкодження: коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.7 вид.5 на загальній площі, з інтенсивністю 43 м³/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.33 вид.23 на загальній площі, з інтенсивністю 18 м³/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.42 вид.15 на загальній площі, з інтенсивністю 49 м³/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.85 вид.41 на загальній площі, з інтенсивністю 28 м³/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.86 вид.20 на ділянці (1) в північно-західній частині виділу на площі 1,0 га, з інтенсивністю 39 м³/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.86 вид.21 на загальній площі, з інтенсивністю 41 м³/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.86 вид.26 на загальній площі, з інтенсивністю 26 м³/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

Листвинське лісництво

У кв.10 вид.65 на загальній площі, з інтенсивністю 25 м³/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.55 вид.4 на загальній площі, з інтенсивністю 19 м³/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

Кованське лісництво

У кв.43 вид.17 на загальній площі, з інтенсивністю 20 м³/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка, соснові вусачі.

У кв.42 вид.20 на ділянці (2) на залишку площі виділу після суцільної рубки, на площі 4,9 га, з інтенсивністю 13 м³/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка, соснові вусачі.

Кованське (Городецьке) лісництво

У кв.20 вид.8 на загальній площі, з інтенсивністю 31 м³/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка, жердняковий смолюх.

Усівське лісництво

У кв.39 вид.2 на ділянці (1) в південній частині виділу на площі 2,5 га, з інтенсивністю 26 м³/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

Сирницьке лісництво

У кв.24 вид.26 на загальній площі, з інтенсивністю 37 м³/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.51 вид.23 на загальній площі, з інтенсивністю 12 м³/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

Тхоринське лісництво

У кв.79 вид.14 на загальній площі, з інтенсивністю 32 м³/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка, соснові вусачі.

У кв.79 вид.22 на загальній площі, з інтенсивністю 31 м³/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка, соснові вусачі.

У кв.93 вид.30 на загальній площі, з інтенсивністю 16 м³/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка, соснові вусачі, вітровал, бурелом.

У кв.104 вид.6 на ділянці (1) в центральній частині виділу на площі 8,8 га, з інтенсивністю 19 м³/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка, соснові вусачі, вітровал, бурелом.

Нагорянське лісництво

У кв.2 вид.3 на ділянці (2) в основній частині виділу на площі 5,8 га, з інтенсивністю 19 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка, соснові вусачі, вітровал, бурелом.

Всього обстежена площа по даному підприємству складає **80,2 га.**

Проведення ВСР не призведе до зменшення повноти нижче встановленого показника визначеного в п. 27 чинних Санітарних правил в лісах України.

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводилась силами лісової охорони Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України».

РЕКОМЕНДАЦІЇ

ВСР провести в 2025 році згідно пунктів 2-6,9,12,14,15,17,19,23,26 чинних Санітарних правил в лісах України з використанням найефективніших методів і технологій запобігання негативному впливу на стан навколошнього природного середовища.

З метою оздоровлення та запобігання зараженню або пошкодженню суміжних насаджень, рубки провести в максимально стислі терміни з одночасним знищеннем порубкових залишків. Оптимальний термін проведення ВСР – I квартал 2025 року.

Лісовій охороні підприємства вести постійний лісопатологічний моніторинг за санітарним станом насаджень, своєчасно виявляти осередки прояву і поширення шкідників та хвороб.

Даним обстеженням нових осередків первинних шкідників та хвороб лісу не виявлено.

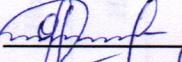
Осередків карантинних шкідників та хвороб дерев, а також рослин і тварин занесених до Червоної книги України при обстеженні не виявлено.

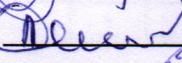
Акт складено в чотирьох примірниках:

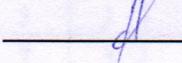
1. Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України»;
2. Центральному міжрегіональному управлінню ЛМГ;
3. ДСЛП «Київлісозахист»;
4. Словечанському надлісництву Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України».

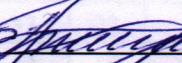
Підписи членів комісії:

 Юрій ДВОРАКІВСЬКИЙ

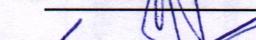
 Олег ВОВК

 Олександр РУДНИЦЬКИЙ

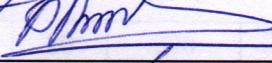
 Вадим КОСТЮК

 Олексій ГРИБ

 Володимир НАЗАРЧУК

 Максим ЗЕЛЕНЦОВ

 Микола АНДРОСОВИЧ

 Руслан ГЕЛЯ

 Василь ТОМЧИШИН

86	28	67	963+1511	75	0.73
86	21	09	1063+1511	76	0.69
86	26	30	1063+1511	76	0.69
Разом				5	